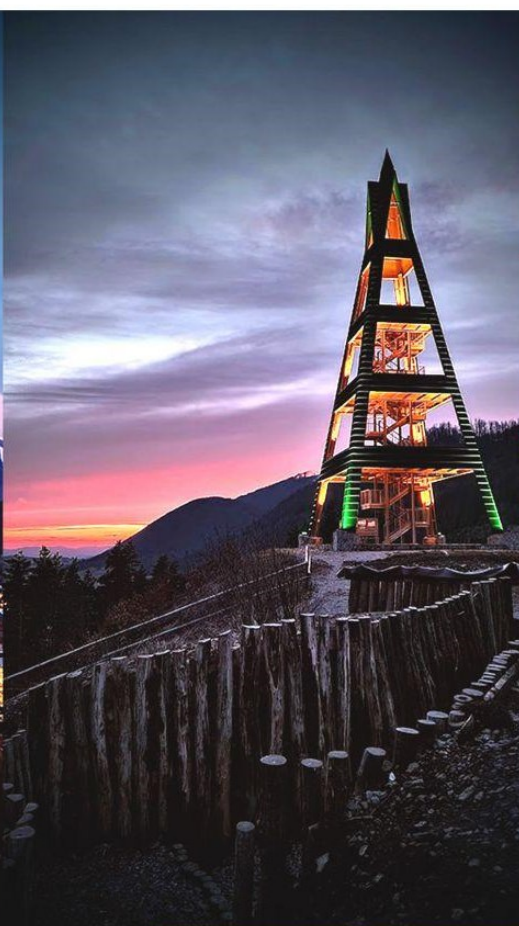

TERCHOVÁ

Konsolidovaná výročná správa obce Terchová 2023

Obsah

1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	6
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	6
5.1. Geografické údaje	7
5.2. Demografické údaje	9
5.3. Ekonomické údaje	9
5.4. Symboly obce	10
5.5. História obce	10
5.6. Pamiatky	12
5.7. Významné osobnosti obce	12
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
6.1. Výchova a vzdelávanie	13
6.2. Zdravotníctvo	15
6.3. Sociálne zabezpečenie	15
6.4. Kultúra	16
6.5. Doprava	17
6.6. Územné plánovanie	17
6.7. Hospodárstvo	17
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	18
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	19
7.2. Rozpočet na roky 2024 až 2026.	26
7.3. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023	26
8. Informácie o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	
8.1. Majetok	27
8.2. Vývoj pohľadávok a záväzkov	29
9. Hospodársky výsledok za rok 2023	30
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie obce	32
10.1. Prijaté granty a transfery	32
10.2. Významné investičné akcie v roku 2023	34
10.3. Predpokladané akcie, ktoré budú zrealizované v roku 2024	36
10.4. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	36

1. Úvodné slovo starostu obce

Konsolidovaná výročná správa obce Terchová za rok 2023, ktorú predkladám, je dokument, ktorý hodnotí ako obec hospodárila v uplynulom roku, poskytuje základné informácie o majetku a finančnej situácii obce a konsolidovaného celku, podáva analýzu príjmov a výdavkov, nákladov a výnosov, prehľad o transferoch a dotáciách a poskytuje reálny pohľad na činnosť obce a dosiahnuté výsledky.

V sledovanom roku 2023 sme sa aj napriek neľahkej inflačnej situácii a enormnému nárastu cien snažili plniť všetky úlohy, ktoré nám vyplývajú z ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a doplnkov, Ústavy Slovenskej republiky a ďalších zákonov a ustanovení, ktorými sa obec riadi a pri zabezpečovaní samosprávnych kompetencií a kompetencií, vyplývajúcich z preneseného výkonu štátnej správy.

Výročná správa tvorí prehľad realizovaných aktivít na základe rozhodnutí vecne príslušných orgánov obce a zároveň hodnotí plnenie implementácie významných investičných, kultúrnych a spoločenských aktivít. V obci sa, popri zabezpečovaní administratívneho chodu obecného úradu, bežnej prevádzky, údržby a opráv objektov a majetku obce, v rámci čerpania finančných prostriedkov z poskytnutých dotácií zrealizovali viaceré investičné aktivity v oblasti zhodnocovania majetku obce.

Počet kompetencií kladených na samosprávne orgány sa neustále zvyšuje, no finančné krytie ich zabezpečovania značne zaostáva. Dovolím si povedať, že aj napriek ťažkej situácii a rôznym prekážkam sa nám v roku 2023 podarilo vykonať niečo hodnotné pre obec a jej obyvateľov. Verím, že aj v budúcnosti budeme napredovať a zveľaďovať našu obec.

Vyslovujem týmto poďakovanie poslancom obecného zastupiteľstva, pracovníkom obce, ale aj ostatným občanom, ktorí svojou aktívnou činnosťou prispievajú k rozvoju obce a kvality života

2. Identifikačné údaje obce

Názov: **Obec Terchová**, materská – konsolidujúca účtovná jednotka

Právna forma: obec

Štatutárny orgán: Jozef Dávidík, starosta obce

Zástupca štatutárneho orgánu: Mgr. Juraj Ondruš

Sídlo: Sv. Cyrila a Metoda 96, 013 06 Terchová

IČO: 00321699

DIČ: 2020677626

Mail: terchova@terchova.sk

Webová stránka: www.terchova.sk

Dátum a spôsob založenia: rok 1990 na základe Zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Konsolidovaný celok okrem konsolidujúcej účtovnej jednotky tvoria:

Názov: **Základná škola s materskou školou Adama Františka Kollára Terchová** – konsolidovaná účtovná jednotka

Právna forma: rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou

Štatutárny orgán: Mgr. Renáta Opalková, riaditeľ školy

Sídlo: Školská 86, 013 06 Terchová

IČO: 42064872

DIČ: 2022671585

Dátum a spôsob založenia: 1.9.2008 na základe delimitácie

Názov: **Miestne kultúrne stredisko Terchová** - konsolidovaná účtovná jednotka
Právna forma: príspevková organizácia
Štatutárny orgán: Rudolf Patrňčiak, riaditeľ
Sídlo: Sv. Martina 245. 013 06 Terchová
IČO: 00364886
DIČ: 2020447935
Dátum a spôsob založenia: 29.03.1982 na základe zriaďovacej listiny

Názov: **Obecný podnik Terchová, s.r.o.** - konsolidovaná účtovná jednotka
Právna forma: Spoločnosť s ručením obmedzeným
Štatutárny orgán: Ing. František Kadaš - konateľ
Sídlo: Sv. Cyrila a Metoda 96, 013 06 Terchová
IČO: 36387908
DIČ: 2021486335
Dátum založenia: 20.07.1999

Názov: **Terchovec, s.r.o.** - konsolidovaná účtovná jednotka
Právna forma: Spoločnosť s ručením obmedzeným
Štatutárny orgán: Ing. František Kadaš – konateľ
Sídlo: Sv. Martina 1500, 013 06 Terchová
IČO: 44730608
DIČ: 2022811186
Dátum založenia: 23. 04.2009

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Jozef Dávidík
Zástupca starostu obce: Mgr. Juraj Ondruš
Prednosta : Ing. František Kadaš
Hlavný kontrolór obce: Ing. Lenka Tomaníčková, PhD

Obecné zastupiteľstvo:

Poslanecký obvod č. 1 (centrum)

Mgr. Erika Zatlukalová, Jaroslav Ondruš, Mgr. Juraj Ondruš, Mgr. Martin Dikoš, JUDr. Martin Hanuliak

Poslanecký obd č. 2 (Struháreň)

Mgr. Ing. Marián Zajac, Mgr. Danka Rybárová, Marcela Mažgútová

Poslanecký obvod č. 3 (Biely Potok) - Jozef Lacek, Tomáš Dikoš, Marian Lacúch

Komisie: Komisia pre financie rozpočet a štrukturálne fondy, Komisia pre cestovný ruch , Komisia pre vzdelávanie, školstvo, kultúru a šport, Komisia pre zdravotníctvo a sociálne veci, Komisia pre ochranu verejného záujmu, Komisia verejného poriadku, Komisia pre správu majetku obce, územné plánovanie a výstavbu

Obecný úrad Terchová

Obec Terchová ako zriaďovateľ:

Rozpočtová organizácia:

ZŠ s MŠ, Školská 86, Terchová, riaditeľ: Mgr. Renáta Opalková

Zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí v zmysle školského zákona.

Príspevková organizácia:

Miestne kultúrne stredisko, Terchová, riaditeľ: Rudolf Patrnčiak

Zabezpečenie kultúrno-spoločenského vyžitia v obci.

Obchodné spoločnosti:

Obecný podnik Terchová, s.r.o. Sv. Cyrila a Metoda 96, Terchová – správa káblovej televízie.

Terchovec s.r.o., Sv. Martina 1500, 013 06 Terchová - zabezpečenie relaxačných, športových a kultúrno-spoločenských služieb.

Terchovec, relaxačno informačné centrum

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Efektívne a dobré využívanie svojich materiálnych, prírodných a ekonomických zdrojov na zvýšenie kvality života svojich občanov.

Vízie obce: Zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za jeho hranicami.

Ciele obce: Zabezpečiť pokojný a bezpečný život obyvateľov, dostupnosť služieb a ostatné činnosti súvisiace s výkonom samosprávy. Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce po ekonomickej, sociálnej a kultúrnej stránke.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec Terchová je samostatný územný samosprávny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obec Terchová z hrebeňa Sokolia

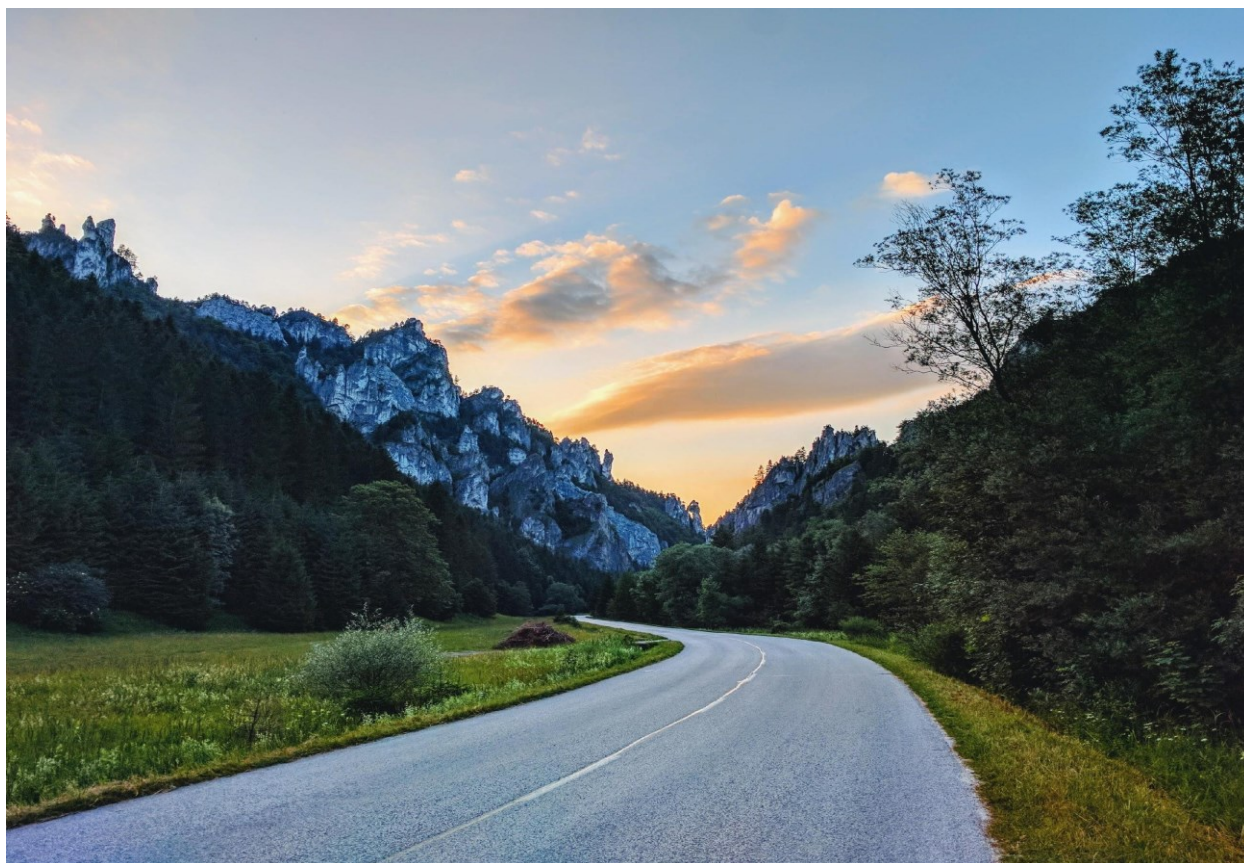
5.1. Geografické údaje

Poloha obce: Obec Terchová sa nachádza v severovýchodnej časti okresu Žilina v Žilinskom kraji. V strede obce je sútok Vrátnanky, Bieleho Potoka a Struhárňanského potoka. Na juh od obce sú vrchy Malej Fatry, medzi ktorými vyniká Veľký Kriváň, Stoh, Veľký Rozsutec. Malá Fatra je bezpochyby jednou z najkrajších turistických destinácií na Slovensku. Jedným z najkrajších slovenských končiarov je Veľký Rozsutec, ktorý sa stal jedným zo symbolov regiónu. Na sever od obce je Kysucká vrchovina, kde sú najznámejšími vrchmi Púpov a Mravečník. Územným spádovým centrom je mesto Žilina. Od tohto územného centra je obec vzdialená 24 km.

Nadmorská výška obce: 510 - 540 m. n.m.

Celková rozloha obce: 84,54 km².

Susedné mestá a obce: okresné mesto Žilina vzdialené 24 km
okresné mesto Dolný Kubín vzdialené 28 km
obec Zázrivá (okres Dolný Kubín), Belá pri Varíne (okres Žilina)

Malá Fatra – Tiesňavy

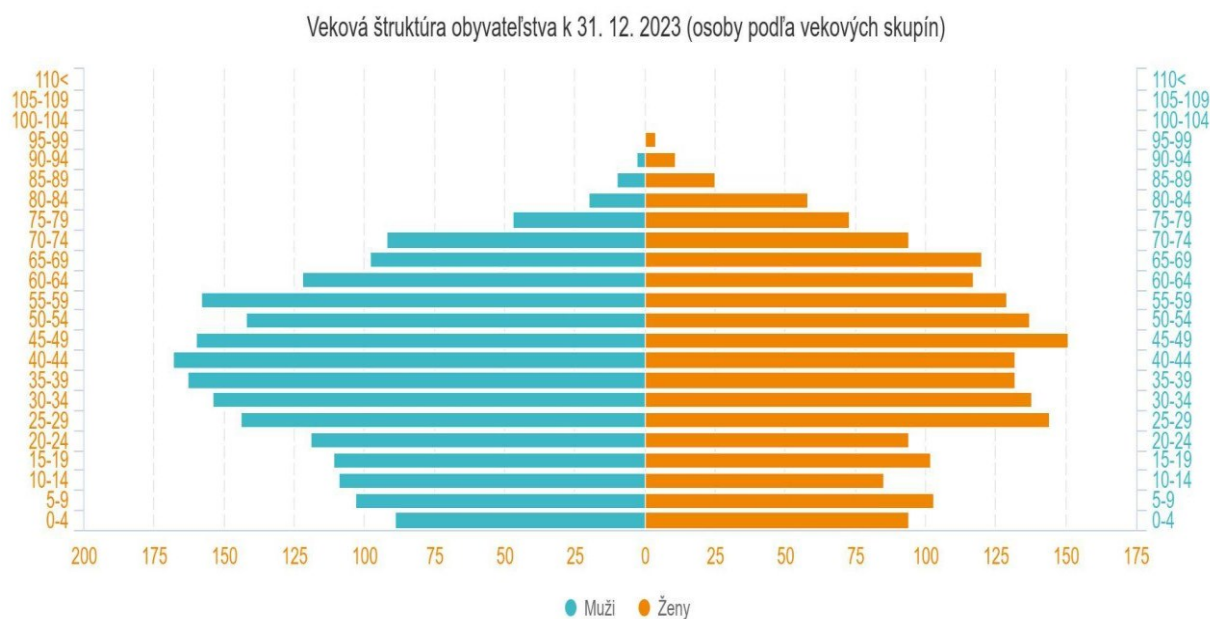
Malá Fatra – Velký a Malý Rozsutec

Obec Terchová

5.2. Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2023	3 955
Národnostná štruktúra:	slovenská
Počet osád:	68
Hustota	47,42 ob./km ²

Podľa posledného sčítania z roku 2021 je najpočetnejším náboženským vyznaním Rímskokatolícka cirkev - 3 455 obyvateľov, bez náboženského vyznania - 262 obyvateľov.

5.3. Ekonomické údaje

Miera nezamestnanosti v SR podľa výberového zisťovania pracovných síl klesla v roku 2023 na 5,8 % . V posledných 3 rokoch sa miera nezamestnanosti vrátila k miernemu poklesu. Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie predstavoval za obec k 31.12.2023 - 97 osôb, k 31.12.2022 to bolo 115 osôb.

Zo všetkých ekonomicky aktívnych obyvateľov však väčšina odchádza za prácou mimo svoju obec. Najčastejšie je to do okresného mesta Žilina. Týka sa to hlavne takých odvetví hospodárstva ako priemyselná výroba, stavebníctvo a služby.

5.4. Symboly obce

Medzi insígnie obce patria predovšetkým: ● erb, ● vlajka, ● pečať

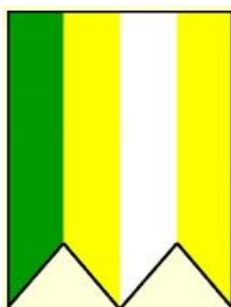
Erb obce

Základnou farbou erbu obce Terchová je zelená. Na štíte je zobrazená charakteristická osobnosť pochádzajúca z Terchovej – Jánošík. Figúra Jánošíka je vyobrazená v dvoch základných kovoch – zlatom a striebornom

Vlajka obce

Vlajka obce, pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej, bielej, žltej, zelenej. Pomer strán je 2 : 3. Ukončena je tromi cipmi, dvoma zástrihmi siahajúcimi do pätiny jej listu.

5.5. História obce

Prvá písomná zmienka o obci (pôvodne Kráľovej) je z roku 1580, kedy patrila panstvu Strečno-Gbel'any. Strečianske panstvo sa neskoršie rozdelilo na Teplické a Gbelianske. Rozvoj Terchovej prebiehal v prvých rokoch veľmi pomaly. Koncom 16. storočia opúšťa Terchová svoj pôvodný názov Kráľova (Kráľova). Od tých čias vystupuje s novým pomenovaním, ktoré sa používa do dnešných dní. Obyvatelia pracovali v kameňolomoch, lesoch a živili sa chovom oviec. Na začiatku 17. storočia Terchová pomerne rýchlo rástla. Z 18. storočia pochádza viacero dokladov o prenájme, predaji lúk a pasienkov terchovským poddaným od majiteľov panstva. V tomto období sa zrejme začala používať i obecná pečať. V 19. storočí sa časť obyvateľstva vysťahovala najmä do Kanady, USA, Francúzska a Argentíny. Do začiatku 20. storočia sa obyvatelia Terchovej živili predovšetkým (horským) poľnohospodárstvom. Počas druhej svetovej vojny bola obec pri ústupe fašistických vojsk dňa 8. – 9. apríla 1945 vypálená. Po oslobodení sa niektorí obyvatelia obce odsťahovali na južné Slovensko.

Na dedičstvo svojich otcovizní sú miestni obyvatelia obzvlášť hrdí a citliví. Ich významnejším prejavom vzťahu k vlastnej minulosti je terchovský folklór, charakteristický originálnou speváckou a tanečnou zložkou, o povestnej „nebeskej“ muzike ani nehovoriac. Ťažko by sa veru hľadalo na svete analogické miesto, kde by na takom malom priestore pôsobilo toľko muzikantov a hudobných zoskupení. Najväčšiu zásluhu na šírení terchovskej "nebeskej" muziky mali a majú známe muzikantské rody Kvočkovcov, Struhárňanských, Balátovcov, Rybárovcov, Meškovcov, Mihovcov, Bobáňovcov a Muchovcov. Pamätníci dokonca tvrdia, že každá terchovská osada mala svoju muziku s charakteristickým repertoárom a interpretačným štýlom. Už od začiatku 60. rokov nášho storočia organizujú tunajší nadšenci populárne folklórne podujatie, pomenované - ako ináč - podľa Juraja Jánošíka. Jeho vývoj išiel až tak ďaleko, že od roku 1992 majú Jánošíkove dni podobu medzinárodného folklórneho festivalu, ktorý je najväčším hudobným festivalom na Slovensku. Monumentálny amfiteáter Nad Bôrami, ale aj iné miesta v Terchovej vítajú každý rok tisíce milovníkov ľudovej kultúry, ktorí majú v rámci Jánošíkových dní jedinečnú príležitosť skonfrontovať súčasné trendy slovenského a zahraničného folklórneho umenia. Medzinárodný folklórny festival Jánošíkove dni v Terchovej sa organizuje pravidelne v prvý augustový víkend a ponúka pestrú škálu podujatí folklórneho, ale aj výtvar., divadel., či knižného charakteru.

Rázovitá Terchová známa ako rodisko legendárneho zbojníka Juraja Jánošíka – učpená medzi kopcami a dolinami Malej Fatry bola už v roku 1990 prvým miestom na území vtedajšieho Česko-Slovenska, kde sa uskutočnili Cyrilometodské dni, ktoré organizuje každoročne Obecný a farský úrad, Miestne kultúrne stredisko v Terchovej a ďalšie organizácie. Stalo sa tak aj preto, že terchovský rímskokatolícky kostol je najväčším chrámom na Slovensku zasväteným solúnskym bratom, spolupatrom Európy. Slávnostná konsekrácia Kostola sv. Cyrila a Metoda v Terchovej sa udiala v októbri 1949 a doteraz predstavuje naozajstnú architektonickú dominantu tejto malebnej dediny. Stal sa vyhľadávaným miestom pre návštevníkov kraja v dni všedné i sviatočné.

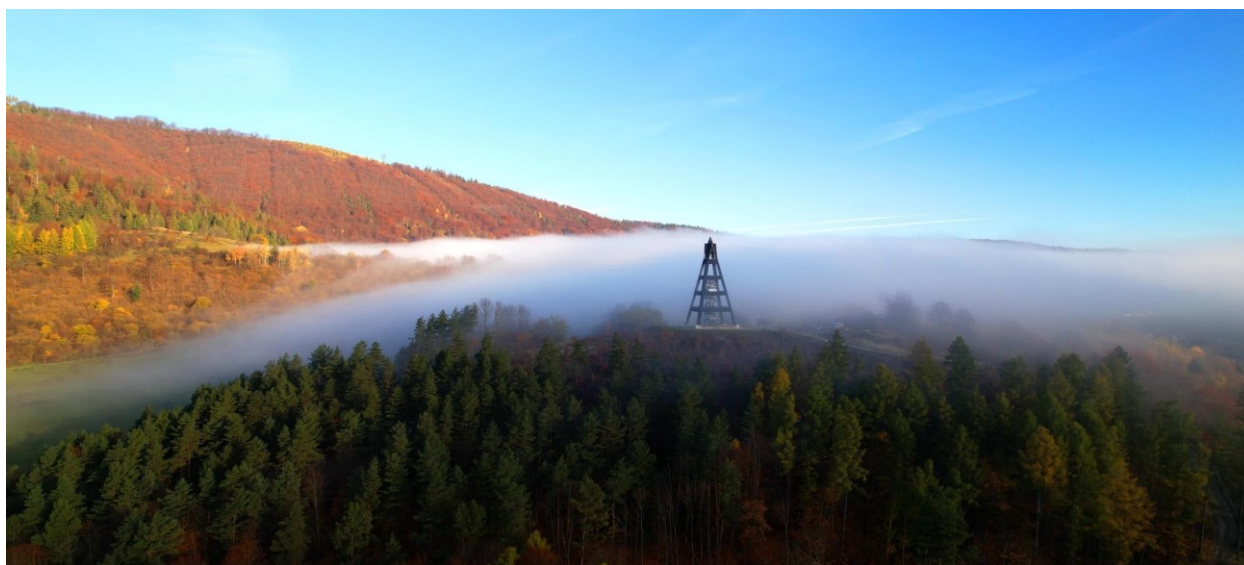

5.6. Pamiatky obce

V obci Terchová sa nachádza nasledovný kultúrny a kultúrno-historický potenciál:

- kostol sv. Cyrila a Metoda, nový z roku 1938, projektovaný M. M. Harmincom,
- drevený betlehem v Kostole sv. Cyrila a Metoda z roku 1967,
- pamätná izba Juraja Jánošíka zriadená v múzeu na obecnom úrade, pamätná tabuľa
- rodisko Juraja Jánošíka (1688 – 1713), Jánošíkov dom v rodnej osade u Jánošov
- rodisko Františka Adama Kollára (1718 – 1783), pedagóga a historika,
- socha Juraja Jánošíka,
- symbolický cintorín obetiam hôr (v stredu Vrátna),
- ľudové tradície: každoročné folklórne slávnosti (Cyrilometodské dni, Jánošíkove dni, Fašiangy a i.), podujatia (Gazdovské kone, Deň Sv. Huberta, Beh na Poludňový Grúň),
- v obci sa v roku 2015 postavila 30 m vysoká rozhľadňa Terchovské srdce s tromi terasami z ktorých je krásny výhľad na obec Terchovú a okolité vrcholy Malej Fatry.

Kultúrne hmotné i nehmotné predpoklady utvárajú určitý kolorit daného prostredia, v ktorom sú významným svedectvom historického vývoja územia. Svojou atraktivnosťou vyvolávajú účasť obyvateľstva na odpočinkových formách cestovného ruchu. V tejto súvislosti si ale treba uvedomiť potrebu ich ochrany a zachovania pre budúce generácie.

5.7. Významné osobnosti obce

Juraj Jánošík - Narodený v januári 1688 v Terchovej, popravený 17. 3. 1713 v Liptovskom Mikuláši. Narodil sa v osade u Jánošov pod vrchom Pupov v obci Terchová. Jánošík sa stal symbolom boja za slobodu utláčaných a zbedačených roľníckych mäs.

Adam František Kollár - V prípade Adama Františka Kollára (1718 - 1783) dokonca môžeme oprávnenne tvrdiť, že jeho dielo sa stalo súčasťou európskeho vedeckého i kultúrneho dedičstva. Historik, archivár, pedagóg, knihovník, polyglot, prekladateľ, reformátor, riaditeľ cisárskej dvorskej knižnice, dvorský radca cisárovnej Márie Terézie (bola aj krstnou mamou jeho jediného dieťaťa), tým všetkým bol, okrem iného, "slovenský Sokrates" z Terchovej Adam František

Kollár. V súvislosti s menom tohto výnimočného vzdelanca treba podotknúť, že sa hrdo hlási k svojmu slovenskému pôvodu, o čom svedčí aj ním napísaná obrana slovansko - slovenskej reči, nachádzajúca sa v diele Mikuláša Olaha Hungaria et Atila z roku 1763. Kollár perom a slovom bojoval za zlepšenie sociálneho postavenia a národného cítenia poddaného ľudu.

Kolomi Geraldini - Popredný medzivojnový básnik, prekladateľ, redaktor, publicista a matičný funkcionár JUDr. Koloman Kolomi Geraldini (1908 - 1994) žijúci od roku 1945 v doživotnom exile.

Pri príležitostiach výročí spomenutých dejateľov, ale tiež iných protagonistov terchovskej minulosti i súčasnosti sa organizuje v Terchovej množstvo podujatí. Terchová však nepredstavuje len galériu "obrazov starého sveta". Vytrvalo sa snaží hľadať i svoju novšiu tvár, do ktorej chce zakomponovať všetky metamorfózy, ku ktorým v tejto časti Slovenska, chtiac - nechtiac, s pribúdajúcou "civilizáciou" došlo. Na trvalých pilieroch hrdej kresťanskej minulosti pristupujú Terchovčania k realizácii neľahkého projektu. Jeho prostredníctvom chcú drahú obec doviest' tam, kde podľa polohy, tradície a ľudského remeselného fortieľa neodmysliteľne patrí, medzi atraktívne turistické strediská, so všetkým tým, čo napĺňa obsah tohto pojmu, včítane dôstojnej životnej úrovne miestneho obyvateľstva. Terchová dnes patrí v okrese Žilina medzi najväčšie obce.

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci zabezpečuje **Základná škola s materskou školou A. F. Kollára Terchová** – je plne organizovaná základná škola s 26-timi triedami, z toho 11 tried na 1. stupni a 15 tried na 2. stupni. V školskom roku 2022 / 2023 školu navštevovalo 378 žiakov. Výchova a vzdelávanie sa realizuje samostatnými na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami.

Škola je podľa počtu žiakov stredne veľkou školou. Vzťahmi a tradíciou je budovaná ako „škola rodinného typu“, kde nepanuje anonymita, ale naopak, veľmi blízke vzťahy a vzájomná podpora. Školu navštevujú žiaci z celého školského obvodu Terchová a z blízkej časti Belá – Vyšné Kamence a Nižné Kamence. Škola zabezpečuje aj integrované vyučovanie žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami. V škole sú aj žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia. V škole pracuje 30 pedagogických pracovníkov na 1. a 2. stupni a 5 vychovávateľov v školskom klube detí. V škole pracuje aj 5 asistentov učiteľa, jeden špeciálny pedagóg a jeden sociálny pedagóg.

Občianske združenie Akadémia Muzika zriadilo od 1.9.2017 **súkromnú základnú umeleckú školu Akadémia muzika**. Vzdelávanie prebieha v odboroch ľudová hudba, hra na klavír, gitaru, husle, akordeón, moderný tanec, výtvarné kurzy, literárno-dramatický kurz a spevokol.

Materská škola

ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytujú:

- jedna súkromná praktická lekárka – MUDr. Monika Martyneková
- jeden súkromný lekár pre deti a dorast – MUDr. Jiří Jura
- jedna súkromná zubná lekárka – MUDr. Eva Poliaková
- dve súkromné lekárne – Lekáreň Salvator a Lekáreň Synka

6.3. Sociálne zabezpečenie

Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Terchová, ktorý je v správe Žilinského samosprávneho kraja – celoročný pobyt klientov.

Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Terchová

Opatrovateľská služba pre starších občanov, ktorá je hradená z rozpočtu obce. Ide o sociálnu službu poskytovanú fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Táto služba je vykonávaná v rámci platnej legislatívy a predstavuje jednu z foriem terénnych sociálnych služieb pre kategóriu seniorov a pre kategóriu dospelých v ekonomiky aktívnom veku, avšak už neaktívnych z dôvodu zdravotného stavu alebo postihnutia. V roku 2023 bola táto služba poskytnutá 17 opatrovaným 15 –timi opatrovateľmi.

Dňa 12.5.2023 bolo slávnostné spolu s rekonštruovanou budovou zdravotného strediska otvorené **Denné centrum**, kde sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe so zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom. V dennom centre sa okrem iného poskytuje sociálne poradenstvo, zabezpečuje záujmová činnosť, cvičenia zamerané na rozvíjanie komunikačných zručností, kognitívny tréning, školenia digitálnych zručností základov práce s PC, kvízy pre seniorov zamerané na vedomosti, tvorivé dielne na rozvoj jemnej motoriky a kreativity.

Priestory denného centra

6.4. Kultúra

Kultúrny a spoločenský život zabezpečuje v obci **Miestne kultúrne stredisko Terchová**, príspevková organizácia zriadená obcou. Svojou bohatou činnosťou udržiava kultúrnu jedinečnosť tohto regiónu, ktorý vzhľadom na svoje prírodné krásy má medzinárodný význam. Zabezpečuje umeleckú, folklórnu, propagačnú a inú kultúrnu činnosť v Terchovej, ale reprezentuje Terchovú aj na území Slovenska a v zahraničí. Zabezpečuje tiež prevádzku Obcej knihnice, Terchovskej galérie umenia formou rôznych umeleckých výstav a komorných programov. Zastrešuje mnoho folklórnych kolektívov, ale aj kolektívy iných umeleckých žánrov, podieľa sa na filmových dokumentoch a vydávaním novín TERCHOVÁ. Okrem podujatí pre miestnych obyvateľov organizuje podujatia s celoslovenským i medzinárodným rozmerom.

Galéria umenia

6.5. Doprava

Z dopravného hľadiska leží obec Terchová mimo nadregionálne významných trás. Obec je napojená na sieť prímestskej autobusovej dopravy, ktorú pokrýva pravidelnými dopravnými linkami SAD Žilina a. s. V katastrálnom území obce sa nenachádza železničná stanica. Najbližšia železničná stanica re osobné vlaky je vo Varíne, odkiaľ je časová dostupnosť do obce Terchová 15 minút autom. Železničná stanica regionálneho významu je v Žiline - 24 km od obce. Letecká doprava nemá na území obce Terchová zastúpenie ani v podobe športového či malého letiska. Najbližšie väčšie letisko je v Žiline. Letisko Žilina je využívané pre lety firemných a súkromných lietadiel, letecký výcvik a športové lietanie, sanitné lety, špeciálne letecké práce a činnosť leteckva armády SR. Na území obce Terchová je prevádzkovaný špeciálny druh dopravy v podobe horských lanoviek, ktoré slúžia najmä pre zabezpečenie dopravy vyznávačov zimných športov na zjazdovky lyžiarskeho strediska Vrátna.

6.6. Územné plánovanie

Riešenie územného plánovania v obci je realizované prostredníctvom Územného plánu obce Terchová - Zmena a doplnok č. 1- ÚPN-SÚ Terchová schváleného 29.6.2007. Územný plán bol aktualizovaný prostredníctvom jeho doplnkov – Doplnok č. 2 schválený 11.12.2009 a Doplnkom č. 4 schválený 27.6.2014. V roku 2020 sa začalo s prácami na novom Územnom pláne obce Terchová.

6.7. Hospodárstvo

Súčasná hospodárska štruktúra obce Terchová je výsledkom dlhého historického vývoja, počas ktorého sa však štruktúra hospodárstva obce výrazne nezmenila. Obec si dlho zachovávala typický poľnohospodársky ráz. V posledných rokoch sa ale aj v samotnej obci a v jej okolí začal prejavovať rozvoj cestovného ruchu a príchod firiem a investícií. Územie obce Terchová bolo hospodársky využívané už od najstarších čias. Obec však nepatrí medzi významné poľnohospodárske oblasti Slovenska. V obci pôsobí viac ekonomických subjektov, z ktorých najviac podniká v oblasti stavebníctva, veľkoobchodu a maloobchodu, opravy motorových vozidiel a spotrebného tovaru. V katastri obce pôsobí z väčších firiem COBA Automotive s.r.o. so sídlom v Terchovej, jedná sa o výrobcu špecializujúceho sa na výrobu produktov z termoplastov v rámci spoločností COBA International Group, ktoré sa nachádzajú v Európe, Južnej Afrike a Ázii.

Územie obce má potenciál na rozvoj cestovného ruchu na základe lokalizačných a realizačných prekladov, ktoré sú:

- prírodný potenciál – pohoria, flóra, fauna
- kultúrny a kultúrno-historický potenciál
- ubytovacie a stravovacie zariadenia
- turistické informačné kancelárie
- kultúrno – spoločenské zariadenia, organizované podujatia

Obec Terchová disponuje veľkým množstvom ubytovacích kapacít. Okrem toho je v obci pomerne rozvinutá individuálna chatová rekreácia a chalupárstvo. Drevené domy pôvodných

byvatel'ov sú súčasnými majiteľmi prispôsobované k možným potrebám a rozvoju vidieckej turistiky a ubytovania v súkromí.

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- LIDL
- COOP Jednota Slovensko
- Potraviny Koruna
- Slovenská pošta
- Lekáreň Synka, lekáreň Salvator
- Stavebniny Papánek
- Stavebniny Maruna
- Datos domáce potreby
- Ubytovacie zariadenia – Hotel Boboty, Hotel pod Sokolím, Hotel Rozsutec, Chata pod Lampášom, Hotel Gavurky, Penzión Montana, Hotel Diery, Rezort Drevenice Terchová, Hotel Fatra, Penzión Zbojník, Penzión pod Oblazom
- Iné ubytovacie zariadenia a poskytovatelia služieb
- V obci sú nainštalované tri bankomaty – Slovenská sporiteľňa, a.s., VUB, a.s. a Prima banka

Najvýznamnejší priemysel a poľnohospodárska výroba v obci:

- COBA Automotive s.r.o.
- Maruna s.r.o.
- Urbár Terchová - pozemkové spoločenstvo
- Pozemkové spoločenstvo Cingelov a Ondrušov Terchová
- Pozemkové spoločenstvo Vallovské Terchová

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva.

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec v roku 2022 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako **vyrovnaný**.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023, ktorý bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 1.12.2022 uznesením č. 1-2/2022.

Rozpočet bol v priebehu roka aktualizovaný nasledovnými zmenami:

- prvá zmena schválená dňa 17.02.2023 uznesením obecného zastupiteľstva č. 2/2023.
- druhá zmena schválená dňa 27.02.2023 rozpočtovým opatrením starostu č. 02/2023.
- tretia zmena schválená dňa 26.05.2023 uznesením obecného zastupiteľstva č. 4/2023.
- štvrtá zmena schválená dňa 16.06.2023 uznesením obecného zastupiteľstva č. 5/2023.
- piata zmena schválená dňa 04.09.2023 rozpočtovým opatrením starostu č. 05/2023.
- šiesta zmena schválená dňa 28.09.2023 uznesením obecného zastupiteľstva č. 7/2023.
- siedma zmena schválená dňa 15.12.2023 uznesením obecného zastupiteľstva č. 10/2023.
- ôsma zmena schválená dňa 29.12.2023 rozpočtovým opatrením starostu č. 08/2023.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	4 653 087	6 217 929
z toho :		
Bežné príjmy	4 022 503	5 044 354
Kapitálové príjmy	122 000	445 421
Finančné príjmy	410 084	575 977
Príjmy RO* s právnou subjektivitou	98 500	152 177
Príjmové finančné operácie RO	0	0
Výdavky celkom	4 653 087	6 038 036
z toho :		
Bežné výdavky	2 295 592	2 447 995
Kapitálové výdavky	340 354	813 260
Finančné výdavky	249 000	252 400
Výdavky RO* s právnou subjektivitou	1 768 141	2 494 381
Rozpočtové hospodárenie obce	0	179 893

* RO – rozpočtová organizácia - Základná škola s materskou školou A. F. Kollára – ďalej v texte len RO

Rozbor plnenia príjmov za rok 2023

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
6 217 929	6 152 552	98,95

V príjmoch sú zahrnuté príjmy obce Terchová a príjmy jej rozpočtovej organizácie Základnej školy s materskou školou A. F. Kollára Terchová.

1. Bežné príjmy obce

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
5 044 354	5 033 684	99,79

a) daňové príjmy:

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
2 470 306	2 458 892	99,54

Daňové príjmy za rok 2023 predstavovali 2 458 892 €, z toho 83,39 % predstavuje podiel na výnose dane z príjmov fyzických osôb poukázaný územnej samospráve zo štátneho rozpočtu (r. 2021 – 83,5%, r. 2022 83,04 %). Medziročný nárast výnosu dane z príjmov, v absolútnom vyjadrení bol v r. 2022 - 164 648 €, v r. 2023 - 94 647 €.

b) **nedaňové príjmy:**

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
427 671	428 602	100,22

Jedná sa o príjmy z prenajatých budov, priestorov, objektov a pozemkov, zo správnych poplatkov, pokút, poplatky za opatrovateľskú službu, cintorínske poplatky, platby zo vstupného a platby za vodné a stočné, príjmy z ročného zúčtovania poistenia - sociálna poisťovňa, zdravotná poisťovňa, príjmy z odvodov hier, príjmy z dobropisov, príjmy z úrokov.

c) **prijaté granty a transfery:**

Z rozpočtovaných bežných grantov a transferov **2 146 377 EUR** bol skutočný príjem vo výške **2 146 190 EUR**, čo predstavuje 99,00 % plnenie.

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Regionálny úrad školskej správy v Žiline	1 373 480	Normatívne FP pre ZŠ s MŠ a. F. Kollára, Terchová
Regionálny úrad školskej správy v Žiline	113 988	Vzdelávacie poukazy, asistenti učiteľa, príspevok na vzdelávanie, lyžiarsky kurz, škola v prírode, príspevok na vých. a vzdel. detí MŠ, eduk. publikácie, podpora začlenenia detí z Ukrajiny, profesijný rozvoj
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	42 195	Podpora výchovy k stravovacím návykom dieťaťa (strava zdarma)
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	199	Podpora výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa
Národný inštitút vzdelávania a mládeže	144 260	Národný projekt - Podpora pomáhajúcich profesií 3
Ministerstvo vnútra SR	6 083	Dotácia na úsek matrík – prenesený výkon štátnej správy
Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR	6 062	Dotácia na úsek stavebného poriadku- prenesený výkon štátnej správy
Ministerstvo dopravy SR	173	Dotácia na úsek cestnej dopravy – prenesený výkon štátnej správy
Ministerstvo vnútra SR	442	Dotácia na starostlivosť o životné prostredie- prenesený výkon štátnej správy
Ministerstvo vnútra SR	1 319	Dotácia na úsek hlásenia pobytu občanov a registra obyvateľov- prenesený výkon štátnej správy
Ministerstvo vnútra SR	77	Dotácia na úsek registra adries – prenesený výkon štátnej správy
Ministerstvo vnútra SR	48	Dotácia na skladníka CO
Okresný úrad Žilina	5 652	Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2023
Okresný úrad Žilina	1 700	Referendum 2023
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	3 000	Zabezpečenie materiálo-technického vybavenia DHZO

Fond na podporu umenia v pôsobnosti Ministerstva kultúry SR	50 000	Finančné prostriedky na realizáciu projektu: Medzinárodný folklórny festival Jánošíkove dni
Ministerstvo vnútra SR	221 759	Mimoriadna udalosť- snehová kalamita- február 2023
Ministerstvo financií SR	51 344	Na krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie
Ministerstvo financií SR	75 400	Riešenie migračných výziev
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina	13 072	Dohoda č. 23/25/054/65- národný projekt – Aktivácia znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina	4 720	Dohoda č. 22/25/054/55- národný projekt
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina	1 957	Dohoda č. 23/25/054/133- o službách zamestnanosti
Okresný úrad Žilina	18 260	Príspev. na ubyt. odídencov z Ukrajiny
Slovenské elektrárne, a. s.	5 000	Dar – MFF JD 2023
KORSO Jánošík s.r.o.	1 000	Dar – podpora športového podujatia Terchovský polmaratón
Nadácia Jána Korca	5 000	Dar na organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí
SPOLU	2 146 190	

Granty a transfery boli účelovo učené a boli použité v súlade s ich účelom.

2. Kapitálové príjmy

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022	% plnenia
445 421	445 538	100,03

Kapitálové príjmy pozostávajú z príjmov z predaja pozemkov a z kapitálových grantov a transferov. Príjem z predaja pozemkov predstavoval 1 617 EUR.

Granty a transfery

Z rozpočtovaných 443 921 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 443 921 EUR, čo predstavuje 100,00 % plnenie.

Prijaté granty a transfery kapitálové

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	340 737	Revitalizácia a rozšírenie voľnočasovej zóny Terchová
Fond na podporu športu	103 184	Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti v obci Terchová
SPOLU	443 921	

Granty a transfery boli účelovo učené a boli použité v súlade s ich účelom.

3. Príjmové finančné operácie

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
575 977	516 764	89,72

Podrobný rozpis príjmov zapojených do rozpočtu cez finančné operácie:

Finančné operácie	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet po poslednej zmene 2023	Skutočnosť 2023	Plnenie (v %)
Prostriedky z predchádz. rokov RO – ZŠ s MŠ	78 769	62 055	62 055	100,00
Prostriedky z predchádz. rokov ŠJ pri ZŠ s MŠ	1 321	1 823	1 823	100,00
Prostriedky z predchádz. rokov UPSVR – „Obedy zdarma“	36 958	1 135	1 135	100,00
Príspevok na ubytovania odídenčov z Ukrajiny	0	1 395	1 395	100,00
Prostriedky z Rezervného fondu	289 180	334 516	275 646	82,40
Prostriedky z predchádz. rokov – Projekt: Moderná škola	6 555	18 836	18 836	100,00
Dotácie na Havarijný stav kotolne.	0	343	0	0
Referendum – prostriedky poukávané v r. 2023 na rok 2024	0	3 373	3 373	100,00
Úver SLSP – 479/CC/22 na Dom smútku – dočerpanie	147 499	152 501	152 501	100,00
FINANČNÉ OPERÁCIE SPOLU	562 778	575 977	516 764	89,72

Uzneseniami obecného zastupiteľstva bolo schválené použitie rezervného fondu v sume 334 516 EUR, v skutočnosti bolo čerpaných 275 646 EUR, čo je 82,40 %.

4. Príjem rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou

Obec Terchová je zriaďovateľom rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou - Základná škola s materskou školou Adama Františka Kollára Terchová:

Bežné príjmy:

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia
152 177	156 255	102,68

Súčasťou bežných príjmov boli aj príjmy z prenájmu – 5 297 €, príjmy z darov - 2 382 €, príjem na réžiu školskej jedálne – 26 747 €, príjmy od stravníkov na stravné – 66 893 €, príjmy z vratiek a dobropisov 32806 €, príspevky od rodičov na pobyt dieťaťa v materskej škole a v školskom klube – 22 130 €.

Kapitálové príjmy na rok 2023 neboli rozpočtované.

Príjmové finančné operácie – zapojenie zostatkov dvoch bežných účtov, ktoré banka nepreviedla k 31.12.2022 na účet zriaďovateľa.

Rozbor čerpania výdavkov za rok 2023

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% čerpania
6 038 036	5 807 273	96,18

Vo výdavkoch sú zahrnuté výdavky obce Terchová a jej rozpočtovej organizácie ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová.

1. Bežné výdavky obce

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% čerpania
2 477 995	2 399 308	96,82

Štruktúra bežných výdavkov podľa Programov:

	Programy obce:	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet po poslednej zmene 2023	Skutočnosť 2023	Plnenie (v %)	Podiel na celkových bežných výdavkoch
1.	Plán.,manaž. a kontrola	73 236	44 575	39 858	89,42	1,66
2.	Propagácia a marketing	102 949	63 300	63 613	100,49	2,65
3.	Interné služby	103 098	98 150	90 671	92,38	3,78
4.	Služby občanom	31 412	38 995	36 457	93,49	1,52
5.	Bezpečnosť	8 751	15 240	13 822	90,66	0,58
6.	Odpadové hospodárstvo	120 735	134 096	129 032	96,22	5,38
7.	Komunikácie	215 186	282 487	279 271	98,86	11,64
8.	Vzdelávanie	254 756	286 987	286 321	99,77	11,93
9.	Šport a rekreácia	52 206	47 200	40 815	86,47	1,70
10.	Kultúra	314 428	348 760	342 447	98,19	14,27
11.	Prostredie pre život	151 893	210 570	206 965	98,29	8,63
12.	Bývanie a obč. vybavenosť	108 694	104 397	96 014	91,97	4,00
13.	Sociálne služby	72 270	100 555	90 046	89,55	3,75
14.	Administratíva	592 341	702 683	683 976	97,34	28,51
	SPOLU	2 201 955	2 477 995	2 399 308	96,82	100

Priemerné čerpanie bežných výdavkov za rok 2023 predstavuje 96,82 % zo schváleného rozpočtu obce po zmenách. V roku 2023 bol v porovnaní s rokom 2021 zaznamenaný nárast čerpania výdavkov o 197 tis. €.

2. Kapitálové výdavky obce

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% čerpania
813 260	789 020	97,02

Štruktúra kapitálových výdavkov podľa Programov:

Programy obce:	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet po poslednej zmene 2022	Skutočnosť 2023	Plnenie (v %)	Podiel na celkových kapitálových výdavkoch %
1. Plán., manaž. a kontrola	0	2 800	2 830	101,07	0,36
4. Služby občanom	149 659	266 501	262 811	98,62	33,31
7. Komunikácie	0	17 226	17 226	100,00	2,19
8. Vzdelávanie	207 302	38 343	37 367	97,45	4,74
9. Prevádzka a údržba športových zariadení	0	43 508	43 507	99,99	5,51
10. Kultúra	0	8 112	8 112	100,00	1,03
11. Prostredie pre život	8 610	413 470	393 814	95,25	49,91
12. Bývanie a obč. vybavenosť	403 182	23 300	23 236	99,73	2,94
14. Administratíva	0	0	117	0	0,01
SPOLU	768 753	813 260	789 020	97,02	100

V kapitálových výdavkoch sú zahrnuté:

Program č. 1 - Plánovanie, manažment a kontrola - v tejto časti boli rozpočtované výdavky na zabezpečenie územnoplánovacej dokumentácie obce Terchová, ktoré sa z objektívnych dôvodov v roku 2023 čerpali len vo výške 2 830 €.

Program č. 4 – Služby občanom – preinvestované prostriedky pri prestavbe Domu smútku na centrálnom cintoríne – z vlastných zdrojov obce a z úveru SLSP, a. s. (152 501 €). Kúpa katafalkov v sume 10 990 €.

Program č. 7 – Komunikácie – V tomto programe bolo uhradené zádržné firme Alpine Slovakia, s.r.o. z roku 2018 - projekt: Chodník pri ceste II/583.

Program č. 8 – Vzdelávanie – Prípravná a projektová dokumentácia – Telocvičňa, Struháreň

Program č. 9 – Prevádzka a údržba športových zariadení – prostriedky boli použité na Výstavbu futbalových štadiónov v sume 16 747 € a na vybudovanie Workoutového a fitness ihriska v sume 27 034 €, prostriedky nám budú refundované z Programu rozvoja vidieka. – Zmluva podpísaná s Pôdohospodárskou platobnou agentúrou dňa 7.4.2023.

Program č. 10 – Kultúra - projektová dokumentácia - Amfiteáter Nad Bôrami.

Program č. 11 – Prostredie pre život – prostriedky boli preinvestované:

- na projekt Revitalizácia a rozšírenie voľnočasovej zóny Terchová v sume 349 528 €, z toho 322 804 € nám bola poskytnutá dotácia na základe zmluvy s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
- na splátky modernizácie verejného osvetlenia firme KOOR, s.r.o. v sume 44 286 €

Program č. 12 - Bývanie a občianska vybavenosť

Súčasťou výdavkov v roku 2023 bolo dovybavenie budovy zdravotného strediska prístrojmi, zabezpečovacou signalizáciou, doplnenie zariadení pre počítačovú sieť, úprava kabeľáže, nákup umeleckých diel – interiér.

Program č. 14 – Administratíva – odkúpenie pozemku – zámenná zmluva

3. **Výdavkové finančné operácie**

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% čerpania
252 400	250 529	99,26

Výdavkové finančné operácie predstavujú splátky istín dlhodobého úveru v Slovenskej sporiteľni, a.s. a splátky istín úverov na výstavbu nájomných bytov zo Štátneho fondu rozvoja bývania.

4. **Výdavky rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou**

Jedná sa o výdavky rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová

Bežné výdavky

Schválený rozpočet na rok 2023 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023	% čerpania
2 494 381	2 368 416	94,95

Bežné výdavky rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou z toho :

Základná škola	1 533 315 €
Materská škola	448 699 €
Školská jedáleň	306 255 €
Školský klub	80 147 €

Vo výdavkoch Základnej školy je započítaný aj projekt – **Podpora pomáhajúcich profesií 3**, asistenti učiteľa „Moderná škola“.

Kapitálové výdavky a výdavky z finančných operácií neboli u RO na rok 2023 rozpočtované.

7.2. Rozpočet na roky 2024 až 2026.

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom z toho:	6 152 551	4 674 101	4 152 194	4 189 194
Bežné príjmy	5 033 684	4 230 921	4 089 294	4 126 294
Kapitálové príjmy	445 537	135 7962	0	0
Finančné príjmy	516 764	244 484	0	0
Príjmy RO bežné	156 255	62 900	62 900	62 900
Príjmy RO finanč.	311	0	0	0

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom z toho:	5 807 273	4 674 101	4 152 194	4 189 194
Bežné výdavky	2 399 307	2 114 257	1 977 776	2 013 77
Kapit. výdavky	789 021	314 194	41 000	41 000
Finančné výdavky	250 529	253 000	254 000	255 000
Výdavky RO	2 368 416	1 992 650	1 879 418	1 879 418

7.3. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31. 12. 2023 (EUR)
Bežné príjmy spolu	5 189 938,86
z toho : bežné príjmy obce	5 033 683,72
bežné príjmy RO	156 255,14
Bežné výdavky spolu	4 767 723,18
z toho : bežné výdavky obce	2 399 306,77
bežné výdavky RO	2 368 416,41
BEŽNÝ ROZPOČET	422 215,68
Kapitálové príjmy spolu	445 537,42
z toho : kapitálové príjmy obce	445 537,42
kapitálové príjmy RO	0,00

Kapitálové výdavky spolu	789 020,58
z toho : kapitálové výdavky obce	789 020,58
kapitálové výdavky RO	0,00
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	- 343 483,16
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu (§10 ods. 3. písm. a) a b) zákona 583/2004 Z. z.)	+ 78 732,52
Vylúčenie z prebytku / Úprava schodku	- 279 610,53
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	- 200 878,01
Príjmové finančné operácie obce	516 764,44
Príjmové finančné operácie v RO	311,00
Výdavkové finančné operácie obce (RO nemá)	250 528,84
ROZDIEL FINANČNÝCH OPERÁCIÍ	266 546,80
PRÍJMY SPOLU	6 152 551,922
VÝDAVKY SPOLU	5 807 272,602
HOSPODÁRENIE OBCE (rozdiel príjmov a výdavkov) (prebytok +/- schodok -)	+ 345 279,322
Vylúčenie z prebytku	- 279 610,532
UPRAVENÉ HOSPODÁRENIE OBCE	65 668,79

Z bežného a kapitálového rozpočtu v zmysle § 10 odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. bol dosiahnutý prebytok hospodárenia za rok 2023 vo výške 78 732,52 €.

Celková bilancia hospodárenia obce Terchová za rok 2023 vrátane finančných operácií skončila s prebytkom 345 279,32 €.

Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu bol upravený o nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky a takto zistený schodok bol vysporiadaný z finančných operácií. Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **v sume 65 668,79 € bol použitý na tvorbu rezervného fondu.**

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1. Majetok

Materská účtovná jednotka

A K T Í V A

v EUR

Názov	2023	2022
Majetok spolu	16 173 576,31	16 368 010,92
Neobežný majetok spolu	13 123 976,66	13 187 820,85
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	5 400,00	8 115,00
Dlhodobý hmotný majetok	12 378 438,48	12 439 567,67

Dlhodobý finančný majetok	740 138,18	740 138,18
Obežný majetok spolu	3 043 896,22	3 173 103,22
z toho :		
Zásoby	0,00	2 226,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	2 172 897,81	2 290 507,72
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	71 181,73	66 482,09
Finančné účty	797 590,68	816 113,41
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	5 703,43	7 086,85

P A S Í V A

Názov	2023	2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	16 173 576,31	16 368 010,92
Vlastné imanie	5 660 235,34	5 691 906,36
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	- 31 671,02	-104 574,82
Záväzky	3 160 966,08	3 216 531,40
z toho :		
Rezervy	3 550,00	3 420,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	262 297,35	87 137,67
Dlhodobé záväzky	2 041 628,44	2 197 217,81
Krátkodobé záväzky	264 245,01	245 111,92
Bankové úvery a výpomoci	589 245,28	683 644,00
Časové rozlíšenie	7 352 374,89	7 459 573,16

Konsolidovaný celok

A K T Í V A

v EUR

Názov	2023	2022
Majetok spolu	16 451 651,45	16 632 051,49
Neobežný majetok spolu	15 296 136,34	15 476 110,53
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	5 400,00	8 115,00
Dlhodobý hmotný majetok	14 558 963,02	14 736 222,21
Dlhodobý finančný majetok	731 773,32	731 773,32
Obežný majetok spolu	1 149 811,68	1 148 854,11
z toho :		
Zásoby	3 409,55	1 376,66
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	105 350,23	135 260,43
Finančné účty	1 041 051,902	1 012 217,02

Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	5 703,43	7 086,85

P A S Í V A

Názov	2023	2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	16 451 651,45	16 632 051,49
Vlastné imanie	5 676 017,92	5 745 852,33
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	5 676 017,92	5 745 852,33
Záväzky	3 421 621,23	3 412 183,96
z toho :		
Rezervy	3 650,00	3 520,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	262 297,35	87 137,67
Dlhodobé záväzky	2 052 448,66	2 201 763,23
Krátkodobé záväzky	513 971,94	436 111,06
Bankové úvery a výpomoci	589 253,28	683 652,00
Časové rozlíšenie	7 354 012,30	7 474 015,20

8.2. Vývoj pohľadávok a záväzkov

Materská účtovná jednotka

Pohľadávky

v EUR

Názov	2023	2022
Pohľadávky dlhodobé	0,00	0,00
Pohľadávky krátkodobé	71 181,73	66 482,09
- poskytnuté preddavky	0,00	0,00
- ostatné	7 589,98	2 454,16
- z nedaňových príjmov	35 677,63	36 183,87
- z daňových príjmov	8 952,15	16 384,70
- voči zamestnancom	3 002,02	2 349,72

Záväzky

Názov	2023	2022
Rezervy	3 550,00	3 420,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	262 297,35	87 137,67
Dlhodobé	2 041 628,44	2 197 217,81
Krátkodobé	264 245,01	245 111,92

Konsolidovaný celok

Pohľadávky

Názov	2023	2022
Pohľadávky dlhodobé	0,00	0,00
Pohľadávky krátkodobé	105 350,23	135 260,43
- poskytnuté preddávky	201,00	0,00
- ostatné	35 663,56	62 644,19
- z nedaňových príjmov	35 677,63	36 217,62
- z daňových príjmov	8 952,15	16 384,70
- voči zamestnancom	3 559,08	2 708,76

Závazky

Názov	2023	2022
Rezervy	3 650,00	3 520,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	262 297,35	87 137,67
Dlhodobé	2 052 448,66	2 201 763,23
Krátkodobé	513 971,94	436 11,06

9. Hospodársky výsledok za rok 2023

Materská účtovná jednotka

Názov	Skutočnosť 2023	Skutočnosť 2022
Náklady	4 059 015,46	3 688 978,21
50 – Spotrebované nákupy	182 935,67	185 120,32
51 – Služby	938 033,97	807 512,46
52 – Osobné náklady	764 361,15	651 724,76
53 – Dane a poplatky	19 363,25	25 502,94
54 – Ostat.náklady na prevádz.činnosť	85 957,53	125 255,32
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	801 356,77	748 141,72
56 – Finančné náklady	51 297,05	47 243,18
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	1 215 710,07	1 098 477,51
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	4 027 346,64	3 584 403,39
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	0,00	3 568,56
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	2 475 625,24	2 374 963,93
64 – Ostatné výnosy	512 186,11	407 802,74

65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	9 196,79	3 826,04
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	1 024 071,09	794 242,12
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	-31 668,82	- 104 574,82

Hospodársky výsledok za rok 2022 v sume -104 574,82 € bol zaúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Konsolidovaný celok

Názov	Hlavná činnosť 2023	Podnikateľská činnosť 2023	SPOLU 2023	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 2022
Náklady	5 749 752,97	44 106,00	5 793 858,97	5 077 754,95
50 – Spotrebované nákupy	687 299,95	9 312,00	696 611,95	584 035,88
51 – Služby	1 076 043,16	20 660,00	1 096 703,16	922 389,97
52 – Osobné náklady	2 604 043,56	12 442,00	2 616 485,56	2 260 131,37
53 – Dane a poplatky	20 749,28	276,00	21 025,28	27 610,82
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	86 957,53	450,00	87 707,53	125 691,32
55 – Odpisy, rezervy a OP z prev. a fin. činnosti a zúčt. časového rozlíšenia	920 041,77	212,00	920 253,77	867 107,41
56 – Finančné náklady	54 697,72	454,00	55 151,72	50 797,19
57 – Mimoriadne náklady	0	0	0	0
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	299 920,00	0	299 920,00	239 990,39
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy	5 681 674,76	43 773,00	5 725 447,76	5 026 020,50
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	143 888,01	43 376,00	187 244,01	164 918,56
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	2 482 162,13	0,00	2 482 162,13	2 389 770,10
64 – Ostatné výnosy	519 239,54	297,00	519 536,54	414 704,86

65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádz. a fin. činnosti a zúčt. časového rozlíšenia	9 196,79	100,00	9 296,79	3 922,04
66 – Finančné výnosy	11,61	0,00	11,61	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	2 527 196,68	0,00	2 527 196,68	2 052 704,94
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	- 68 080,41	-1 753,00	-69 833,41	-54 039,45

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie obce

10.1. Prijaté granty a transfery

Obec prijala v roku 2023 nasledovné transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu, transferu uviesť : - bežné výdavky - kapitálové výdavky	Suma poskytnutých finančných prostriedkov - 3 -	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov - 4 -	Rozdiel (stĺ.3-stĺ.4) - 5 -
- 1 -	- 2 -	- 3 -	- 4 -	- 5 -
BEŽNÉ TRANSFERY				
Regionálny úrad škol. správy, Žilina	Normatívne finančné prostriedky – prenesené kompetencie štátu	1 373 480,00	1246 826,31	126 653,69
Regionálny úrad školskej správy, Žilina	Nenor. FP na vzdelávacie poukazy, asistentov učiteľa, príspevok pre výchovu a vzdelávanie 5 ročných detí materských škôl , príspevok na školu v prírode, LK, učebnice, Plán obnovy – prof.roz. pedag. zamestnancov	73 745,00	64 677,09	9 067,91
Regionálny úrad školskej správy, Žilina	Príspevok na špecifiká – podpora začlenenia detí a žiakov z Ukrajiny	40 243,00	39 624,00	619,00
NIVAM – Nár. proj.– Asistenti	Projekt : Podpora pomáhajúcich profesií v edukácii . detí a žiakov 3	144 259,83	141 272,80	2 987,03
Úrad práce,sociálnych vecí a rodiny v Žiline	Podpora výchovy k stravovacím návykom a plneniu školských povinností dieťaťa ohroz. soc. .vylúčením	42 194,90	42 194,90	0,00
Úrad práce,sociálnych vecí a rodiny v Žiline	Podpora výchovy k plneniu školských povinností	199,20	199,20	0,00
Úrad práce, soc. vecí a rodiny v Žiline	Dohoda č. 22/25/054/55 – Národný projekt – Podpora zamestnanosti na podporu pracovných miest	4 720,05	4 720,05	0,00
Úrad práce, soc. vecí a rodiny v Žiline	Dohoda č. 23/25/054/133 – Národný projekt – Aktivácia znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie	13 071,97	13 071,97	0,00
Úrad práce, soc. vecí a rodiny v Žiline	Dohoda č. 23/25/054/133 – Národný projekt – Podpora udržania pracovných návykov	1 956,82	1 956,82	0,00
Okresný úrad Žilina	Príspevok na ubytovanie odídencov z Ukrajiny	18 260,00	16 750,00	1 510,00
Ministerstvo vnútra SR	Dotácia na úsek matrík - prenesený výkon štátnej správy	6 082,83	6 082,83	0,00
MDVaRR SR	Dotácia na úsek stavebného poriadku- prenesený výkon štátnej správy	6 062,25	6 062,25	0,00

MDVaRR SR	Dotácia na úsek dopravy- prenesený výkon štátnej správy	172,67	172,67	0,00
Okresný úrad Žilina, odbor životného prostredia	Dotácia na starostlivosť o životné prostredie- prenesený výkon štátnej správy	442,29	442,29	0,00
Ministerstvo vnútra SR	Dotácia na úsek hlásenia pobytu občanov a registra obyvateľov- prenesený výkon štátnej správy	1 319,01	1 319,01	0,00
Ministerstvo vnútra SR	Dotácia na úsek registra adries - prenesený výkon štátnej správy	77,20	77,20	0,00
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	Na mater.tech.vybavenie DHZ obce na osobné ochranné pracovné prostriedky, odbornú prípravu a zabezpečenie servisu-opravy a nákup náhradných dielov.	3 000,00	3 000,00	0,00
Ministerstvo vnútra SR – Okresný úrad Žilina	Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky	5 651,65	5 187,07	464,58
Ministerstvo vnútra SR – Okresný úrad Žilina	Referendum 2023	1 700,00	982,66	717,34
Ministerstvo vnútra SR	Refundácia odmeny skladníka civilnej ochrany	48,28	48,28	0,00
Ministerstvo financií SR	Na krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie	51 343,76	51 343,76	0,00
Ministerstvo financií SR	Na krytie výdavkov - riešenie migračných výziev	75 400,00	75 400,00	0,00
Ministerstvo vnútra SR	Mimoriadna udalosť – snehová kalamita	221 759,22	221 759,22	0,00
Fond na podporu umenia	Projekt: Medzinárodný folklórny festival	50 000,00	50 000,00	0,00
	SPOLU bežné transfery	2 135 189,93	1993 170,38	142 019,55
	KAPITÁLOVÉ TRANSFERY			
Ministerstvo inv., reg. rozvoja a inform. SR	Revitalizácia a rozšírenie voľnočasovej zóny Terchová	340 736,67	322 804,01	17 932,66
Fond na podporu športu	Projekt: Futbalové šatne Terchová	103 183,75		103 183,75
	SPOLU kapitálové	443 920,42	322 804,01	121 116,41
	SPOLU bežné a kapitálové transfery	2 579 110,35	2315 974,39	263 135,96

Príspevková organizácia obce prijala v roku 2023 transfery:

	Poskytnuté prostriedky:	Čerpané prostriedky :	Rozdiel
Fond na podporu umenia	8 700,00	8 700,00	0,00
Žilinský samosprávny kraj	900,00	900,00	0,00

10.2. Významné investičné akcie v roku 2023

- **Zdravotné stredisko** – dovybavenie budovy a Denného centra, ktoré je jej súčasťou prístrojmi, zabezpečovacou signalizáciou, doplnením zariadení pre počítačovú sieť, úpravou kabeláže, umeleckými dielami. Budova zdravotného strediska bola slávnostne otvorená odovzdaná do užívania 12.5.2023.

- **Prístavba a stavebné úpravy Domu smútku na centrálnom cintoríne** – v roku 2023 sme dokončili dielo, dočerpali poskytnutý úver zo Slovenskej sporiteľne, a.s a doplnili vnútorné zariadenie, zakúpili sme dva katafalky v sume 10 990 €.

-Výstavba futbalových šatní - pokračovanie investičnej akcie z predchádzajúcich rokov

-Výstavba nového Workoutového a fitnes ihriska v sume 27 034 €, prostriedky nám budú refundované z Programu rozvoja vidieka – zmluva uzatvorená s Pôdohospodárskou platobnou agentúrou.

-Revitalizácia a rozšírenie voľnočasovej zóny Terchová pod sochou Juraja Jánošíka v sume 349 528 € (Dotácia z MIRRaI SR predstavovala sumu 322 804 €).

Voľnočasová zóna pod sochou Juraja Jánošíka

10.3. Predpokladané investičné akcie, ktoré budú zrealizované v roku 2024

- Výstavba futbalových šatní – pokračovanie v budovaní diela s príspevom Fondu na podporu športu

10.4. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31.12.2023 nenastali také skutočnosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke za rok 2023.

V Terchovej 9.10.2024

Vypracoval: Ing. Eva Synáková
hlavný ekonóm

Schválil: Jozef Dávidík, v.r.
starosta obce

Prílohy:

Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát,
Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky obce Terchová
zostavenej k 31.12.2023.